C/2024/6826

29.11.2024

# PRIPOROČILO SVETA

## z dne 21. oktobra 2024

## o ekonomski, proračunski in strukturni politiki ter politiki zaposlovanja Nizozemske

(C/2024/6826)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 ([1]) in zlasti člena 3(3) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij ([2]) ter zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]), s katero je bil vzpostavljen Mehanizem za okrevanje in odpornost (v nadaljnjem besedilu: Mehanizem), je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem državam članicam zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira Unija. V skladu s prednostnimi nalogami evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik Mehanizem pripomore k doseganju gospodarskega in socialnega okrevanja ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, zlasti tistih za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda ter krepitev odpornosti gospodarstev držav članic. Poleg tega prispeva h krepitvi javnih financ, spodbujanju rasti in ustvarjanja delovnih mest v srednje- in dolgoročnem obdobju, izboljševanju teritorialne kohezije v Uniji ter podpiranju nadaljnjega izvajanja evropskega stebra socialnih pravic.

(2) Cilj Uredbe (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) (v nadaljnjem besedilu: uredba REPowerEU), ki je bila sprejeta 27. februarja 2023, je čim prej postopno odpraviti odvisnost Unije od uvoza ruskih fosilnih goriv. To bi pripomoglo k doseganju energetske varnosti in diverzifikaciji oskrbe Unije z energijo, hkrati pa povečalo uporabo energije iz obnovljivih virov, zmogljivosti za shranjevanje energije in energetsko učinkovitost. Nizozemska je v svoj

([1]) UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) UL L 306, 23.11.2011, str. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

nacionalni načrt za okrevanje in odpornost dodala novo poglavje REPowerEU za financiranje ključnih reform in naložb, ki bodo pomagale doseči cilje REPowerEU.

(3) Komisija je 16. marca 2023 objavila sporočilo z naslovom Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030, da bi prispevala k odločitvam o politikah in ustvarila okvirne pogoje za povečanje rasti. V sporočilu je opredeljenih devet dejavnikov konkurenčnosti, ki se medsebojno krepijo. Med temi dejavniki se dostop do zasebnega kapitala, raziskave in inovacije, izobraževanje in spretnosti ter delujoč enotni trg poudarjajo kot najpomembnejše prednostne naloge politike za reforme in naložbe za reševanje sedanjih izzivov glede produktivnosti ter za krepitev dolgoročne konkurenčnosti Unije in njenih držav članic. Komisija je 14. februarja 2024 objavila sporočilo z naslovom Letno poročilo o enotnem trgu in konkurenčnosti za leto 2024. V tem sporočilu so podrobno opisane konkurenčne prednosti in izzivi evropskega enotnega trga, pri čemer se spremlja letni razvoj glede na devet dejavnikov konkurenčnosti.

(4) Komisija je 21. novembra 2023 sprejela letni pregled trajnostne rasti za leto 2024, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2024. Evropski svet je 22. marca 2024 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda trajnostne rasti za leto 2024 v zvezi s štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti. Komisija je 21. novembra 2023 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2024, v katerem je Nizozemsko opredelila kot eno od držav članic, ki so jih morda prizadela neravnotežja ali za katere obstaja tveganje, da bi jih ta prizadela, ter bo zanje treba opraviti poglobljeni pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi mnenje o osnutku proračunskega načrta Nizozemske za leto 2024. Sprejela je tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2024 z analizo izvajanja smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja ([5]) (v nadaljnjem besedilu: priporočilo o euroobmočju za leto 2024) sprejel 12. aprila 2024, skupno poročilo o zaposlovanju pa 11. marca 2024.

(5) 30. aprila 2024 je začel veljati novi okvir ekonomskega upravljanja Unije. Okvir vključuje novo Uredbo (EU) 2024/1263 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru, spremenjeno Uredbo Sveta (ES) št. 1467/97 ([6]) o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in spremenjeno Direktivo Sveta 2011/85/EU ([7]) o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic. Cilj novega okvira ekonomskega upravljanja je z reformami in naložbami spodbujati zdrave in vzdržne javne finance, trajnostno in vključujočo rast ter odpornost in preprečiti čezmerni javnofinančni primanjkljaj. Novi okvir ekonomskega upravljanja tudi spodbuja nacionalno odgovornost in je usmerjen bolj srednjeročno, hkrati pa je izvrševanje učinkovitejše in doslednejše. Vsaka država članica mora Svetu in Komisiji predložiti nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt. Nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt vsebuje fiskalne, reformne in naložbene zaveze države članice in zajema obdobje štirih ali petih let, odvisno od rednega trajanja zakonodajnega obdobja v zadevni državi članici. Pot gibanja očiščenih odhodkov ([8]) v nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih mora biti skladna z zahtevami iz Uredbe (EU) 2024/1263, vključno z zahtevami, da se začne dolg sektorja država najpozneje do konca prilagoditvenega obdobja dovolj verjetno zmanjševati ali se še naprej zmanjšuje ali pa ostane na preudarni ravni pod 60 % bruto domačega proizvoda (BDP) ter da se primanjkljaj sektorja država srednjeročno zmanjša pod referenčno vrednost 3 % BDP iz Pogodbe in/ali ohranja pod to vrednostjo. Kadar se država članica zaveže ustreznemu sklopu reform in naložb v skladu z merili iz Uredbe (EU) 2024/1263, se lahko prilagoditveno obdobje podaljša za največ tri leta. V podporo pripravi teh nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov je Komisija 21. junija 2024 objavila smernice o informacijah, ki jih morajo zagotoviti države članice v svojih nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih in letnih poročilih o napredku. Komisija je v skladu s členoma 5 in 36 Uredbe (EU) 2024/1263 državam članicam posredovala referenčne smeri in tehnične informacije, kjer je bilo to ustrezno. Države članice morajo svoje nacionalne srednjeročne fiskalno-strukturne načrte predložiti do 20. septembra 2024, razen če se država članica in Komisija dogovorita o razumnem podaljšanju tega roka.

([5]) Priporočilo Sveta z dne 12. aprila 2024 o ekonomski politiki euroobmočja (UL C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Očiščeni odhodki, kot so opredeljeni v členu 2, točka (2), Uredbe (EU) 2024/1263: Očiščeni odhodki pomenijo javnofinančne odhodke brez (i) odhodkov za obresti, (ii) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (iii) odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije, (iv) nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija, (v) cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter (vi) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

Države članice lahko v skladu z nacionalnim pravnim okvirom o osnutku svojih srednjeročnih načrtov razpravljajo z nacionalnimi parlamenti, neodvisne fiskalne institucije lahko prosijo, da izdajo mnenje, ter se lahko posvetujejo s socialnimi partnerji in drugimi nacionalnimi deležniki.

(6) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2024 nadalje razvija v skladu z izvajanjem Mehanizma. Za izpolnjevanje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra je še vedno bistveno, da se v celoti izvajajo načrti za okrevanje in odpornost, saj prispevajo k učinkoviti obravnavi vseh ali znatnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v zadnjih letih. Specifična priporočila za države iz let 2019, 2020, 2022 in 2023 ostajajo enako relevantna tudi za načrte za okrevanje in odpornost, ki so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241.

(7) Nizozemska je 7. julija 2022 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Komisija je na podlagi člena 19 Uredbe (EU) 2021/241 in v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost. Svet je 4. oktobra 2022 sprejel Izvedbeni sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Nizozemsko ([9]), ki je bil spremenjen 24. oktobra 2023 na podlagi člena 18(2) Uredbe (EU) 2021/241 zaradi posodobitve najvišjega finančnega prispevka za nepovratno finančno podporo in vključitve poglavja REPowerEU ([10]). Izplačilo obrokov je pogojeno s sprejetjem sklepa Komisije v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, ki ugotavlja, da je Nizozemska zadovoljivo izpolnila ustrezne mejnike in cilje, določene v Izvedbenem sklepu Sveta. Zadovoljiva izpolnitev temelji na predpostavki, da doseženi predhodni mejniki in cilji niso bili izničeni.

(8) Nizozemska je 29. aprila 2024 predložila nacionalni reformni program za leto 2024, 30. aprila 2024 pa program stabilnosti za leto 2024 v skladu s členom 4(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 ([11]). V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2024 odraža tudi polletno poročanje Nizozemske o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost.

(9) Komisija je 19. junija 2024 objavila poročilo o državi za Nizozemsko za leto 2024. V njem je ocenila napredek Nizozemske pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo, ki jih je Svet sprejel med letoma 2019 in 2023, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost na Nizozemskem. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi z izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, kot tudi novimi in nastajajočimi izzivi. V njem je bil ocenjen tudi napredek Nizozemske pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjševanja revščine ter ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov.

(10) Komisija je za Nizozemsko opravila poglobljeni pregled v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011. Glavne ugotovitve ocene makroekonomskih ranljivosti za Nizozemsko, ki so jo pripravile službe Komisije za namene navedene uredbe, so bile objavljene marca 2024. Komisija je 19. junija 2024 ugotovila, da na Nizozemskem obstajajo makroekonomska neravnotežja. Konkretno, Nizozemska se sooča z ranljivostmi, povezanimi z visokim zasebnim dolgom, v kontekstu precenjenih stanovanjskih nepremičnin; te ranljivosti imajo tudi čezmejni pomen in so kljub nekaterim izboljšavam še vedno relevantne. Ranljivosti, povezane z velikim presežkom na tekočem računu, je ublažila razmeroma močna rast domačega povpraševanja. Velik presežek na tekočem računu je visok in naj bi tak ostal, poleg znatnega presežka v blagovni in storitveni menjavi, kar odraža presežek domačih prihrankov v primerjavi z naložbami v celotnem gospodarstvu. Vendar je domače povpraševanje v zadnjih letih raslo močneje kot v euroobmočju, kar pomeni, da je učinek prelivanja presežka na tekočem računu na preostalo območje vse manj zaskrbljujoč. K veliki razliki med prihranki in naložbami prispevajo dejavniki, kot so znatna prisotnost večnacionalnih podjetij na Nizozemskem, statistični učinek zadržanih dobičkov podjetij in vloga pokojninskih skladov, ki kopičijo velike prihranke, ki se vlagajo v tujini. Zasebni dolg se je v letu 2023 še naprej znatno zmanjševal in lahko se pričakujejo nadaljnja zmanjšanja, vendar dolg ostaja visok. Zaradi visoke stopnje dolga in velikih imetij nelikvidnih sredstev, predvsem stanovanj in pokojninskih prihrankov, so gospodinjstva izpostavljena spreminjajočim

([9]) ST 12275/22 INIT in ST 12275/22 ADD 1.

([10]) Izvedbeni sklep Sveta z dne 24. oktobra 2023 o spremembi Izvedbenega sklepa z dne 4. oktobra 2022 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Nizozemsko (ST 13613/23 INIT in ST 13613/23 ADD 1).

([11]) Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

se gospodarskim razmeram, zlasti glede na precenjenost stanovanjskih nepremičnin. V večjem delu lanskega leta so bile cene stanovanjskih nepremičnin do neke mere korigirane zaradi zaostrenih pogojev financiranja, vendar so še vedno precenjene, čeprav manj kot prej. Sprejeti so bili nekateri ukrepi za odpravo ugotovljenih ranljivosti, vendar so potrebna nadaljnja prizadevanja. Za odločnejše reševanje pomanjkanja stanovanj bi bilo mogoče uporabiti več možnosti, in sicer večje naložbe v stanovanja in odpravo ovir za gradnjo novih stanovanj, ob nadaljnjem obravnavanju davčnih spodbud za lastnike stanovanj, ki se financirajo z dolgom. Nedavne reforme na zasebnem najemniškem trgu verjetno ne bodo pripomogle k razpoložljivosti stanovanj.

(11) Na podlagi podatkov, ki jih je potrdil Eurostat, se je primanjkljaj sektorja država Nizozemske povečal z 0,1 % BDP v letu 2022 na 0,3 % v letu 2023, dolg sektorja država pa se je zmanjšal s 50,1 % BDP konec leta 2022 na 46,5 % konec leta 2023.

(12) Svet je 12. julija 2022 Nizozemski priporočil ([12]), naj ukrepa tako, da v letu 2023 zagotovi, da bo rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov v skladu s splošno nevtralno naravnanostjo fiskalne politike ([13]), ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine. Nizozemski je bilo priporočeno, naj bo pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram. Nizozemski je bilo priporočeno tudi, naj razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim tudi z uporabo Mehanizma in drugih skladov Unije. Po ocenah Komisije je bila fiskalna naravnanost ([14]) v letu 2023 v razmerah visoke inflacije restriktivna in je znašala 0,8 % BDP. Rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov) v letu 2023 je imela restriktiven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,9 % BDP. To vključuje za 0,4 % BDP višje stroške ciljno usmerjenih izrednih podpornih ukrepov za gospodinjstva in podjetja, ki so najbolj ranljiva za zvišanje cen energije. Rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov leta 2023 je bila v skladu s priporočilom Sveta z dne 12. julija 2022. Nacionalno financirane naložbe so v letu 2023 znašale 3,1 % BDP, kar pomeni zmanjšanje za 0,1 odstotne točke v primerjavi z letom 2022 ([15]). Nizozemska je financirala javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, na primer v razširitev preobremenjenega elektroenergetskega omrežja, izboljšanje energijske učinkovitosti javnih stavb in razširitev dostopa do hitrega interneta na podeželskih območjih. Nizozemska je 24. maja 2024 predložila prvi zahtevek za plačilo v okviru Mehanizma, ki ga Komisija še ocenjuje.

(13) Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije, v programu stabilnosti za leto 2024 predvideva realno rast BDP v višini 1,1 % v letu 2024 in 1,6 % v letu 2025. Primanjkljaj sektorja država naj bi se v letu 2024 povečal na 2,0 % BDP in v letu 2025 na 2,1 % BDP, medtem ko naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP do konca leta 2024 povečal na 46,8 %, do konca leta 2025 pa na 48,1 %. Po letu 2025 naj bi se primanjkljaj sektorja država povečal na 3,3 % BDP v letu 2026, 2,6 % BDP v letu 2027 in 3,2 % BDP v letu 2028. Za saldo sektorja država se tako načrtuje, da bo v obdobju, ki ga zajema program, ostal pod referenčno vrednostjo za primanjkljaj iz Pogodbe, ki znaša 3 % BDP. Dolg sektorja država kot odstotek BDP pa naj bi se po letu 2025 postopno povečal na 52,0 % v letu 2028.

(14) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi realni BDP zrasel za 0,8 % v letu 2024 in za 1,5 % v letu 2025, inflacija, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP), pa naj bi znašala 2,5 % v letu 2024 in 2,0 % v letu 2025.

(15) V pomladanski napovedi Komisije 2024 je predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 2,0 % BDP v letu 2024, medtem ko naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP do konca leta 2024 povečal na 47,1 %. Povečanje primanjkljaja v letu 2024 odraža predvsem izpade prihodkov zaradi izjemno visoke razdelitve dividend v letu 2023 v pričakovanju povečanja davka od dividend v letu 2024, povečane porabe za socialne prejemke in nadomestila za ponovno vzpostavitev kupne moči gospodinjstev z nizkimi dohodki, večje pomoči Ukrajini ter javnih naložb prek

([12]) Priporočilo Sveta z dne 12. julija 2022 v zvezi z ekonomskimi politikami Nizozemske in mnenje Sveta o programu stabilnosti Nizozemske za leto 2022 (UL C 334, 1.9.2022, str. 154).

([13]) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 je srednjeročna rast potencialnega proizvoda Nizozemske v letu 2023, ki se uporablja za merjenje fiskalne naravnanosti, na podlagi 10-letne povprečne realne stopnje potencialne rasti in deflatorja BDP za leto 2023 nominalno ocenjena na 9,7 %.

([14]) Fiskalna naravnanost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Cilj te naravnanosti je oceniti gospodarsko spodbudo, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna Unije. Fiskalna naravnanost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov (in brez začasnih izrednih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19), vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru Mehanizma in drugih skladov Unije.

([15]) Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva so se v primerjavi z letom 2022 povečale za 0,2 odstotne točke.

vladnih sredstev za podnebje, infrastrukturo in obrambo. Glede na ocene Komisije naj bi bila fiskalna naravnanost v letu 2024 ekspanzivna in naj bi znašala 0,4 % BDP.

(16) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi se z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz Mehanizma v letu 2024 financirali odhodki v višini 0,1 % BDP v primerjavi z 0,1 % BDP v letu 2023. Odhodki, financirani z nepovratnimi sredstvi iz Mehanizma, bodo omogočili visokokakovostne naložbe in reforme za povečanje produktivnosti brez neposrednega učinka na saldo ali dolg sektorja država na Nizozemskem.

(17) Svet je 14. julija 2023 Nizozemski priporočil ([16]), naj zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo nominalnega povečanja nacionalno financiranih neto primarnih odhodkov ([17]) v letu 2024 na največ 3,5 %. Države članice so bile pozvane, naj pri izvrševanju svojih proračunov za leto 2023 in pripravi osnutkov proračunskih načrtov za leto 2024 upoštevajo, da bo Komisija na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 Svetu predlagala začetek postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi se nacionalno financirani očiščeni primarni odhodki Nizozemske v letu 2024 povečali za 6,6 %, kar presega priporočeno najvišjo stopnjo rasti. Presežek nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti nacionalno financiranih očiščenih primarnih odhodkov v letu 2024 ustreza 1,3 % BDP. Vendar so bili očiščeni odhodki v letu 2023 nižji od pričakovanih v času priporočila (za 1,3 % BDP). Ker je bilo torej priporočilo za leto 2024 izraženo kot stopnja rasti, se mora pri oceni skladnosti upoštevati tudi učinek osnove iz leta 2023. Če bi bili očiščeni odhodki v letu 2023 enaki, kot je bilo pričakovano v času priporočila, bi bila posledična stopnja rasti očiščenih odhodkov v letu 2024 višja od priporočene stopnje rasti za manj kot 0,1 % BDP. Zato se ocenjuje, da za nacionalno financirane očiščene primarne odhodke obstaja tveganje, da niso v celoti skladni s priporočilom Sveta.

(18) Poleg tega je Svet Nizozemski priporočil, naj ukrepa tako, da v letih 2023 in 2024 čim prej postopoma odpravi veljavne izredne energetske podporne ukrepe ter pri tem uporabi s tem povezane prihranke za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Svet je Nizozemski nadalje priporočil, naj, če bodo zaradi ponovnih zvišanj cen energije potrebni novi ali nadaljnji podporni ukrepi, zagotovi, da bodo ti usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da bodo ohranili spodbude za varčevanje z energijo. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 so neto proračunski stroški ([18]) izrednih energetskih podpornih ukrepov ocenjeni na 1,0 % BDP v letu 2023, v letu 2024 pa naj bi znašali 0,1 % ter v letu 2025 0,0 %. Zlasti naj bi znižane trošarine za dizelsko gorivo in bencin ostale veljavne tudi v letu 2024. Če bi se povezani prihranki porabili za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja, kot je priporočil Svet, bi te projekcije pomenile fiskalno prilagoditev v višini 0,9 % BDP v letu 2024, nacionalno financirani očiščeni primarni odhodki ([19]) pa bi imeli v navedenem letu ekspanziven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,5 % BDP. Izredni energetski podporni ukrepi so bili v letih 2023 in 2024 postopoma odpravljeni. To je skladno s priporočilom Sveta. Vendar naj se s tem povezani prihranki ne bi v celoti uporabili za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Pri tem obstaja tveganje za neskladnost s priporočilom Sveta.

(19) Svet je Nizozemski poleg tega priporočil, naj ohrani nacionalno financirane javne naložbe in zagotovi učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz Mehanizma in drugih skladov Unije, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi nacionalno financirane javne naložbe v letu 2024 ostale stabilne pri 3,1 % BDP (s 3,1 % BDP v letu 2023). To je skladno s priporočilom Sveta. Javnofinančni odhodki, ki se financirajo s prihodki iz skladov Unije, vključno z nepovratnimi sredstvi iz Mehanizma, pa naj bi v letu 2024 ostali stabilni pri 0,2 % BDP.

([16]) Priporočilo Sveta z dne 14. julija 2023 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Nizozemske za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Nizozemske za leto 2023 (UL C 312, 1.9.2023, str. 176).

([17]) Očiščeni primarni odhodki so opredeljeni kot nacionalno financirani odhodki brez (i) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (ii) odhodkov za obresti, (iii) odhodkov za ciklično brezposelnost ter (iv) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

([18]) Številka predstavlja raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, vključno s prihodki in odhodki ter, kadar je ustrezno, brez prihodkov od davkov na nepričakovane dobičke dobaviteljev energije.

([19]) Ta učinek se meri kot sprememba primarnih odhodkov sektorja država brez (i) dodatnega proračunskega učinka diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (ii) enkratnih odhodkov, (iii) odhodkov za ciklično brezposelnost ter (iv) odhodkov, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz Mehanizma in drugih skladov Unije, glede na srednjeročno (10-letno) povprečno potencialno nominalno stopnjo rasti BDP, izražena kot razmerje do nominalnega BDP.

(20) Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, in ob predpostavki nespremenjene politike pomladanska napoved Komisije 2024 v letu 2025 predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini 2,1 % BDP. Povečanje primanjkljaja v letu 2025 je predvsem posledica nadaljnjega povečanja javnih naložb, ki ga načrtuje vlada. Dolg sektorja država kot odstotek BDP naj bi se do konca leta 2025 povečal na 48,4 %.

(21) Donosi iz stanovanjskih nepremičnin stalnega prebivališča, pokojninskega premoženja in naložb v podjetjih z omejenim številom lastnikov so obdavčeni po ugodnih stopnjah v primerjavi z dohodki iz naložb v delnice in obveznice. Poleg tega se davek na dohodek od naložb v delnice in obveznice izračuna na podlagi predvidenih in ne dejanskih donosov. Preferenčna davčna obravnava stanovanjskih nepremičnin prek olajšav za hipotekarne obresti v povezavi z nizkim davkom na pripisane najemnine krepi povpraševanje na stanovanjskem trgu, zaradi česar so se zvišale cene. Poleg tega so pokojninski prihranki deležni davčne olajšave do razmeroma visokih ravni dohodkov. Premoženje gospodinjstev na Nizozemskem je zato zelo skoncentrirano v nelikvidnih vrstah premoženja, kot so stanovanja ali pokojnine. To gospodinjstva izpostavlja večjemu gospodarskemu tveganju med gospodarskimi šoki in v številnih primerih morda ne privede do optimalnega vzorca potrošnje skozi njihovo življenjsko dobo. Neenaka davčna obravnava znotraj vrst sredstev in med njimi prav tako povzroča davčno arbitražo in lahko vpliva na učinkovito razporejanje kapitala, zato je ta neenaka obravnava relevantna za odpravo makroekonomskih neravnotežij.

(22) Poleg davčnih spodbud iz uvodne izjave 21 je k precenjenosti stanovanj na trgu prispevala tudi premajhna ponudba novih stanovanj. Odprava ovir za naložbe, med drugim tudi v gradnjo stanovanj, bi lahko vladi omogočila, da učinkovito pospeši svoje načrte za povečanje ponudbe stanovanj in prispeva k zunanjemu uravnoteženju. Odprava takih ovir je zato relevantna za odpravo makroekonomskih neravnotežij. Hkrati je trg zasebnih najemnih stanovanj razmeroma majhen, kar omejuje cenovno dostopne in razpoložljive alternative lastništvu stanovanja. Pomanjkanje cenovno dostopnih najemnih stanovanj ogroža tudi mobilnost delovne sile in socialno kohezijo.

(23) Nizozemska ima dobro razvit sistem dolgotrajne oskrbe. Odhodki za dolgotrajno oskrbo na Nizozemskem so že zdaj najvišji v Uniji, vendar se pričakuje, da se bodo še znatno povečali. Leta 2022 so skupni odhodki za dolgotrajno oskrbo na Nizozemskem znašali 3,8 % BDP, kar je daleč največ v Uniji. V poročilu o staranju prebivalstva iz leta 2024 je predvideno, da se bo ta številka do leta 2040 povečala za 1,0 odstotne točke, do leta 2070 pa za 1,9 odstotne točke. Poleg tega so stroški na enoto za zagotavljanje institucionalne oskrbe na Nizozemskem med najvišjimi v Uniji, tudi če se merijo kot delež BDP na prebivalca. To kaže, da obstajajo možnosti za izboljšanje vzdržnosti javnih financ na področju dolgotrajne oskrbe z zmanjšanjem neučinkovitosti sistema, ne da bi pri tem ogrozili njegovo visoko kakovost in pokritost. Primer take neučinkovitosti je, da imajo občine na Nizozemskem, ki zagotavljajo oskrbo na domu in socialno oskrbo, spodbude, da odgovornost za paciente prenesejo na sektor bivalne oskrbe, namesto da bi jim čim dlje zagotavljale skupnostno oskrbo in oskrbo na domu. Poleg tega bi bilo mogoče odpraviti neučinkovitost sistema dolgotrajne oskrbe, na primer z uporabo bolj digitalnih in inovativnih rešitev ali vlaganjem v preprečevanje, da bi upočasnili nastanek potreb po dolgotrajni oskrbi in odvisnost od podpore za vsakodnevne dejavnosti.

(24) Načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k navedeni uredbi vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in ki jih je treba izvesti do leta 2026. Te reforme in naložbe naj bi prispevale k učinkoviti obravnavi vseh ali znatnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za državo. Glede na kratek časovni okvir je hitro nadaljevanje učinkovitega izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, bistveno, da bi Nizozemska z zelenim in digitalnim prehodom ter ob hkratnem zagotavljanju socialne pravičnosti povečala svojo dolgoročno konkurenčnost. Za izpolnitev zavez iz načrta za okrevanje in odpornost do avgusta 2026 je bistveno, da Nizozemska znatno pospeši izvajanje reform, zlasti pa zagotovi učinkovito izvajanje reform, povezanih s specifičnimi priporočili za državo. Sistematično vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost.

(25) Nizozemska mora v skladu s členom 18 Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta ([20]) v okviru vmesnega pregleda programov kohezijske politike do marca 2025 pregledati vsak program, ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad plus (ESS+), Kohezijski sklad in Sklad za pravični prehod (SPP), pri čemer mora med drugim upoštevati izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za državo, sprejetih v letu 2024, ter svoj nacionalni energetski in podnebni načrt. Ta pregled je podlaga za dokončno dodelitev sredstev Unije, vključenih v vsak program. Nizozemska je dosegla napredek pri izvajanju programov kohezijske politike in evropskega stebra socialnih pravic, vendar izzivi ostajajo. Regionalne razlike v BDP na prebivalca so sicer ostale stabilne in vse regije so glede konkurenčnosti precej nad povprečjem Unije, vendar prehod na ogljično nevtralno gospodarstvo drugače vpliva na regije z grozdi emisijsko intenzivnih panog. Pomembno je pospešiti izvajanje kohezijske politike, prednostne naloge, dogovorjene v programih, pa ostajajo relevantne. Cilji za podporo inovacijam, povezanim z zelenim in digitalnim prehodom, ter podporo zelenemu gospodarstvu v regijah z industrijskimi grozdi, na katere podnebni prehod najbolj vpliva, so še vedno posebej pomembni. Še vedno je pomembna podpora družbenemu prehodu na prikrajšanih mestnih območjih v velikih mestih. Prav tako so še vedno potrebni ukrepi za zmanjšanje socialnih neenakosti in neenakosti na trgu dela z vlaganjem v enake (zaposlitvene) možnosti in boj proti diskriminaciji. Pri vmesnem pregledu programov kohezijske politike bi bilo treba spodbujati možnosti za preskušanje in poskusno izvajanje rešitev za zmanjšanje prezasedenosti elektroenergetskega omrežja, saj bo to prispevalo k zelenemu prehodu Nizozemske. Nizozemska bi lahko uporabila platformo za strateške tehnologije za Evropo, vzpostavljeno z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta ([21]), da bi podprla preoblikovanje industrije in olajšala naložbe v proizvodnjo neto ničelnih tehnologij, vključno z izpopolnjevanjem in preusposabljanjem.

(26) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih z načrtom za okrevanje in odpornost ter drugimi skladi Unije, se Nizozemska sooča z več dodatnimi izzivi, povezanimi s segmentacijo trga dela, pomanjkanjem delovne sile in spretnosti, osnovnim izobraževanjem, odvisnostjo od fosilnih goriv in čezmernimi usedlinami dušika.

(27) Delež prožnih zaposlitev (delavci z začasnimi pogodbami ter samozaposleni) na trgu dela na Nizozemskem ostaja visok. To kaže na vztrajno tveganje segmentacije trga dela, ki ima še posebej izkrivljajoče učinke na obrobju trga dela, kar lahko poveča neenakost možnosti in negativno vpliva na produktivnost. Določena stopnja prožnosti na trgu dela lahko izboljša prilagodljivost gospodarstva in lahko tudi bolje upošteva individualne preference. Vendar lahko prekomerna uporaba prožnih oblik zaposlitve negativno vpliva na delavce in širše gospodarstvo. Udeležba v usposabljanju in vseživljenjskem učenju je na primer izziv za tiste s prožnimi pogodbenimi ureditvami o zaposlitvi, kar posledično zmanjšuje naložbe v spretnosti in prispeva k zmanjševanju produktivnosti. Nizozemska vlada je v sodelovanju s socialnimi partnerji napovedala ukrepe za obravnavo razlik med stalnimi in prožnimi ureditvami dela. Med temi ukrepi so ukinitev pogodb brez zagotovljene minimalne delovne obveznosti, nadomestitev pogodb „na zahtevo“ v njihovi sedanji obliki z novo vrsto pogodbe, ki delavcem zagotavlja večjo dohodkovno varnost, ter izboljšanje varnosti zaposlitve delavcev, zaposlenih pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela. Hiter napredek pri sprejemanju in izvajanju zadevnih načrtov ter njihovo učinkovito izvrševanje bosta pomembna za zagotovitev, da bo izbira določene vrste pogodbe o zaposlitvi temeljila na potrebah, specifičnih za posamezno delovno mesto, ali željah zaposlenih, hkrati pa se bo izboljšal zaposlitveni in socialni položaj ljudi s prožno zaposlitvijo ter zmanjšala segmentacija trga dela.

(28) Pomanjkanje spretnosti in delovne sile je bilo na nizozemskem trgu dela razširjeno že pred krizo COVID-19, vendar se je od takrat še povečalo. Sektorji, kot so informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), zdravstvo in izobraževanje, ter tehnična delovna mesta in delovna mesta, povezana z zelenim prehodom, se soočajo s strukturnim pomanjkanjem, ki naj bi se nadaljevalo, deloma zaradi demografskega razvoja. Kljub visoki splošni stopnji aktivnosti je na Nizozemskem še vedno velik nabor neizkoriščenih potencialnih delavcev, kot so osebe z migrantskim ozadjem in osebe, zaposlene za krajši delovni čas. Ta premajhna izkoriščenost dela delovne sile skupaj s pomanjkanjem spretnosti ogroža nizozemsko konkurenčnost in lahko zavira naložbe, tudi v gradnjo novih stanovanj, zaradi česar je pomembna za makroekonomska neravnotežja na Nizozemskem. Za reševanje teh izzivov

([20]) Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Uredba (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 (UL L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

je potreben celovit pristop ob upoštevanju potreb in ovir, značilnih za posamezne sektorje. Da bi povečali ponudbo delovne sile, bi lahko ljudi spodbudili, da delajo več ur, tudi z ukrepi politike, ki spodbujajo kakovost dela ter usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja. Pomanjkanje spretnosti in delovne sile bi bilo mogoče ublažiti tudi s povečanjem možnosti za izpopolnjevanje ali preusposabljanje prek ciljno usmerjenih in prilagojenih ukrepov, zlasti za tiste, ki so na robu trga dela, in neaktivne, s čimer bi se izboljšali družbeni rezultati. Glede na obstoječe pomanjkanje delovne sile v vseh sektorjih in stagnacijo produktivnosti dela bi se lahko ukrepi politike na strani povpraševanja osredotočili na spodbujanje sektorjev z visoko dodano vrednostjo in sektorjev, povezanih z družbenimi izzivi, kot sta izobraževanje in zdravstveno varstvo, spodbujanje medsektorske mobilnosti ter povečanje naložb v raziskave in razvoj za povečanje produktivnosti.

(29) Rezultati programa mednarodne primerjave dosežkov učencev (PISA) za leto 2022 kažejo na močno povečanje števila učencev s podpovprečnimi dosežki v matematiki, naravoslovju in branju, kljub temu, da je delež 15-letnih učencev in učenk z nadpovprečnimi dosežki, ki se sicer manjša, še vedno razmeroma visok. Upadanje števila točk se med različnimi smermi srednješolskega izobraževanja močno razlikuje, pri čemer je največje pri testih med učenci na najnižjih stopnjah – na različnih poteh predpoklicnega srednješolskega izobraževanja. Poleg tega imajo učenci z migrantskim ozadjem (ki imajo starše, rojene v tujini, ali so sami rojeni v tujini) skoraj dvakrat pogosteje kot učenci brez migrantskega ozadja podpovprečne dosežke na področju matematike in naravoslovja, medtem ko je razlika pri branju nekoliko manjša. Poslabšanje temeljnih spretnosti je eno največjih v Uniji ter ogroža rezultate izobraževanja in trga dela ter dolgoročno produktivnost in konkurenčnost. Vse večje pomanjkanje učiteljev lahko dodatno zaostri izzive pri razvoju znanj in spretnosti ter pravičnosti in kakovosti izobraževanja. Zato bi Nizozemska lahko ocenila obstoječe ukrepe, ki obravnavajo temeljne spretnosti, in jih po potrebi pregledala, da bi povečala njihov učinek, zlasti za šole s prikrajšanimi učenci. Poleg tega bi lahko Nizozemska sprejela ukrepe za povečanje prepustnosti svojih srednjih šol in razširila svoje spodbude, da bi v šole s prikrajšano šolsko populacijo privabila več učiteljskega kadra.

(30) Zaradi vse večje prezasedenosti elektroenergetskega omrežja so upravljavci omrežij pogosto prisiljeni zavrniti zahteve za dostop do omrežja, ki jih vložijo novi proizvajalci in odjemalci električne energije. Prezasedenost omrežja lahko upočasni prehod na čisto energijo in omejuje gospodarsko aktivnost, zaradi česar je pomembna za makroekonomska neravnotežja na Nizozemskem. Zato je povečanje zmogljivosti in prožnosti prenosnega in distribucijskega omrežja bistveno za zagotovitev zanesljivosti oskrbe z električno energijo, pospešitev vzpostavitve infrastrukture za energijo iz obnovljivih virov na kopnem in na morju, zadovoljevanje povpraševanja po električni energiji in izboljšanje konkurenčnosti. Nacionalni načrt za energetski sistem, sprejet decembra 2023, poziva k naložbam v dodatne zmogljivosti omrežja in shranjevanja, ki jih je treba nemudoma izvesti. Za olajšanje potrebnih naložb v širitev elektroenergetske infrastrukture so ključni hitrejši postopki za izdajo dovoljenj za omrežja za prenos in distribucijo električne energije. To bi tudi pospešilo izvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov na kopnem in na morju. Nazadnje, kot del okvirnih pogojev je mogoče prezasedenost omrežja obravnavati s tehničnimi ukrepi in predpisi (npr. tarifnimi spodbudami ali omejitvami porabe med konicami).

(31) Intenzivne kmetijske prakse lahko povzročijo pretirane usedline dušika, kar ima resne posledice za zdravje tal ter vodne in morske ekosisteme, to pa vodi v poslabšanje naravnega kapitala in obenem znatno omejuje izdajanje dovoljenj za gradbene dejavnosti, ki povzročajo emisije dušika, in vzpostavitev infrastrukture za energijo iz obnovljivih virov. Te prakse so zato pomembne za makroekonomska neravnotežja na Nizozemskem. Potrebna je nadaljnja podpora za prehod na trajnostno kmetijstvo, vključno z ekološkim kmetovanjem, ob hkratnem zagotavljanju konkurenčnosti in socialne pravičnosti. Nizozemski bi v skladu z njenim strateškim načrtom skupne kmetijske politike koristilo, če bi zmanjšala število glav živine, pospešila prehod na krožno in ekološko kmetijstvo, spodbujala ponovno vzpostavitev mokrišč in izločanje tal, bogatih z ogljikom, iz obdelave ter zmanjšala uporabo kemičnih pesticidov in anorganskih gnojil. Poleg tega bi bilo mogoče izboljšati položaj kmetov v vrednostni verigi, na primer z nadaljnjim razvojem znakov kakovosti Unije, večjim priznavanjem organizacij proizvajalcev, nadaljnjo digitalizacijo in inovacijami v kmetijstvu ter večjo razpoložljivostjo ekoloških proizvodov za potrošnike. Še vedno je mogoče nadalje okrepiti naložbe v preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja ter trajnostno gospodarjenje z vodami.

(32) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet leta 2024 priporočil, naj države članice euroobmočja sprejmejo ukrepe, tudi v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočilo o euroobmočju za leto

2024. Kar zadeva Nizozemsko, priporočila 1, 2, 3 in 4 prispevajo k izvajanju prvega, drugega, tretjega, četrtega in petega priporočila iz priporočila o euroobmočju za leto 2024.

(33) Ob upoštevanju poglobljenega pregleda Komisije in njene ugotovitve o obstoju neravnotežij so priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 izražena v priporočilu 1. Politike iz priporočila 1 prispevajo k obravnavanju ranljivosti, povezanih z visokim zasebnim dolgom, v kontekstu precenjenih stanovanjskih nepremičnin. Priporočilo 1 prispeva k odpravljanju neravnotežij in izvajanju priporočila o euroobmočju v skladu z uvodno izjavo 31 –

PRIPOROČA, da Nizozemska v letih 2024 in 2025 ukrepa tako, da:

1. pravočasno predloži srednjeročni fiskalno-strukturni načrt; v skladu z zahtevami reformiranega Pakta za stabilnost in rast omeji rast očiščenih odhodkov v letu 2025 na stopnjo, ki bo med drugim skladna z ohranitvijo primanjkljaja sektorja država pod referenčno vrednostjo 3 % BDP iz Pogodbe in ohranjanjem dolga sektorja država na preudarni ravni v srednjeročnem obdobju; uskladi obdavčitve različnih vrst dohodka iz premoženja, da se med drugim zmanjšajo davčne spodbude za zadolževanje gospodinjstev; odpravi ovire za gradnjo novih stanovanj ter zagotovi cenovno dostopnost in razpoložljivost stanovanj na zasebnem najemniškem trgu; obravnava pričakovano povečanje odhodkov, povezanih s staranjem prebivalstva, in sicer tako, da poveča stroškovno učinkovitost sistema dolgotrajne oskrbe;

2. znatno pospeši izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ter zagotovi dokončanje reform in naložb do avgusta 2026; pospeši izvajanje programov kohezijske politike; se v okviru vmesnega pregleda zadevnih programov še naprej osredotoča na dogovorjene prednostne naloge ter spodbuja testiranje in pilotno izvajanje rešitev, ki bi prispevale k zmanjšanju prezasedenosti elektroenergetskega omrežja, pri čemer upošteva priložnosti, ki jih ponuja pobuda za platformo za strateške tehnologije za Evropo za izboljšanje konkurenčnosti;

3. uvede ukrepe za zmanjšanje spodbud za uporabo prožnih ali začasnih oblik zaposlitve; obravnava strukturno in sektorsko pomanjkanje delovne sile in spretnosti, vključno z izkoriščanjem premalo izkoriščenega potenciala delovne sile ter spodbujanjem mobilnosti v visokoproduktivnih sektorjih in sektorjih, povezanih z družbenimi izzivi; izboljša temeljne spretnosti, tudi z odpravo pomanjkanja učiteljev in učiteljic ter zagotovitvijo podpornih ukrepov, prilagojenih potrebam prikrajšanih šol;

4. izboljša okvirne pogoje za spodbujanje naložb v prenosna in distribucijska omrežja električne energije, zlasti za pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije in izboljšanje konkurenčnosti; si še naprej prizadeva za trajnostno kmetijstvo.

V Luxembourgu, 21. oktobra 2024

*Za Svet*

*predsednik*

NAGY I.